

शुचिपर्यावरणम् व्याकरण - संधि/संधि-विच्छेद आधारित बहुविकल्पीय प्रश्नाः (MCQs)

प्रश्नाः 1. दुर्वहमत्र जीवितं जातं प्रकृतिरेव शरणम् । (रेखांकित पदस्य शुद्धं संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) प्रकृतिः + एव
- (ख) प्रकृति + एव
- (ग) प्रकृतेः + एव
- (घ) प्रकृत्या + एव

प्रश्नाः 2. महानगरमध्ये चलदनिशं कालायसचक्रम् । (रेखांकित पदस्य संधि-विच्छेदं किम्?)

- (क) चलद् + निशम्
- (ख) चलत् + अनिशम्
- (ग) चल + अनिशम्
- (घ) चलन् + निशम्

प्रश्नाः 3. दुर्दान्तैर्दशनैरमुना स्यान्नैव जनग्रसनम् । (रेखांकित पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) स्यात् + न + एव
- (ख) स्यान् + नइव
- (ग) स्यात् + नैव
- (घ) स्यात् + न + इव

प्रश्नाः 4. मानवानां संसरणं ह्यनन्ताः यानानां पङ्क्तयः । ('ह्यनन्ताः' पदस्य शुद्धं विच्छेदं चिनुत)

- (क) ह्य + अनन्ताः
- (ख) हि + अनन्ताः
- (ग) हे + अनन्ताः
- (घ) हा + अनन्ताः

प्रश्नाः 5. करणीयम् बहिरन्तर्जगति तु बहु शुद्धीकरणम् । (रेखांकित पदस्य शुद्धं संधि-विच्छेदं किम्?)

- (क) बहि + अन्त + जगति
- (ख) बहिः + अन्तः + जगति

- (ग) बहिरन्तः + जगति
(घ) बहिर + अन्तर्जगति

प्रश्ना: 6. कश्चित् कालं नय मामस्मान्नगराद् बहुदूरम् । (रेखांकित पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) माम् + अस्मात् + नगरात्
(ख) मा + अस्मान् + नगरात्
(ग) माम् + अस्मान् + नगरात्
(घ) मा + अस्मात् + नगरात्

प्रश्ना: 7. एकान्ते कान्तारे क्षणमपि मे स्यात् सञ्चरणम् । ('क्षणमपि' पदस्य वर्ण-संयोगं / विच्छेदं चिनुत)

- (क) क्षणम् + अपि
(ख) क्षणा + अपि
(ग) क्षण + मपि
(घ) क्षणम् + इपि

प्रश्ना: 8. समीरचालिता कुसुमावलिः स्यान्मे वरणीया । ('स्यान्मे' पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) स्यान् + मे
(ख) स्यात् + मे
(ग) स्याद् + मे
(घ) स्या + मे

प्रश्ना: 9. नवमालिका रसालं मिलिता रुचिरं सङ्गमनम् । ('सङ्गमनम्' पदस्य संधि-विच्छेदं किम्?)

- (क) सन् + गमनम्
(ख) सम् + गमनम्
(ग) संग + मनम्
(घ) सङ् + गमनम्

प्रश्ना: 10. चाकचिक्यजालं नो कुर्याज्जीवितसंहरणम् । (रेखांकित पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) कुर्यात् + जीवितसंहरणम्

- (ख) कुर्याद् + जीवितसंहरणम्
(ग) कुर्यान् + जीवितसंहरणम्
(घ) कुर्या + जीवितसंहरणम्

प्रश्ना: 11. प्रस्तरतले लतातरुगुल्माः नो पिष्टाः । ('नो' इति पदं कस्य संधि-रूपम् अस्ति?)

- (क) न + उ
(ख) न + ऊ
(ग) नः + उ
(घ) ना + उ

प्रश्ना: 12. पाषाणी सभ्यता निसर्गे स्यान्न समाविष्टा । ('स्यान्न' पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) स्यान् + न
(ख) स्यात् + न
(ग) स्याद् + न
(घ) स्या + न

प्रश्ना: 13. कज्जलमलिनं धूमं मुञ्चति शतशकटियानम् । ('कज्जलमलिनम्' पदस्य शुद्ध विच्छेदः कः?)

- (क) कज्जल + मलिनम्
(ख) कज्जल् + मलिनम्
(ग) कज्जला + मलिनम्
(घ) कज्जले + मलिनम्

प्रश्ना: 14. अत्र जीवितमत्र दुर्वहं जातम् । (रेखांकित पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) दुः + वहम्
(ख) दुर् + वहम्
(ग) दुस् + वहम्
(घ) दुर + वहम्

प्रश्ना: 15. पुनरेव रमणीया कुसुमावलिः समीरचालिता । ('पुनरेव' पदस्य संधि-विच्छेदं किम्?)

- (क) पुनर + एव
- (ख) पुनः + एव
- (ग) पुन + एव
- (घ) पुना + एव

प्रश्ना: 16. तयोरपि रुचिरं सङ्गमनं दृश्यते । ('तयोरपि' पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) तयो + अपि
- (ख) तयोः + अपि
- (ग) तयर् + अपि
- (घ) तयाः + अपि

प्रश्ना: 17. वायुमण्डलं भृशं दूषितं न ह्यस्ति निर्मलं जलम् । ('ह्यस्ति' पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) हि + अस्ति
- (ख) हे + अस्ति
- (ग) ह्य + अस्ति
- (घ) हा + अस्ति

प्रश्ना: 18. नगरान्ते निर्झर-नदी-पयःपूरं प्रपश्यामि । ('पयःपूरम्' इति पदे विसर्गस्य किं भवति?)

- (क) विसर्गस्य सकारः
- (ख) विसर्गस्य ओकारः
- (ग) विसर्गः यथावत् तिष्ठति (विकल्पेन)
- (घ) विसर्गस्य लोपः

प्रश्ना: 19. खगकुलकलरवगुञ्जितवनदेशं चल । ('वनदेशम्' पदस्य शुद्ध-रूपम् अस्ति)

- (क) वन + देशम् (संयोग)
- (ख) वन् + देशम्
- (ग) वने + देशम्
- (घ) वना + देशम्

प्रश्नाः 20. अत्र मानवाय जीवन्मरणं न कामये । ('जीवन्मरणम्' पदस्य संधि-विच्छेदं चिनुत)

- (क) जीवन् + मरणम्
- (ख) जीवत् + मरणम्
- (ग) जीवद् + मरणम्
- (घ) जीव + मरणम्

उत्तरमाला (Answer Key)

1. (क) प्रकृतिः + एव
2. (ख) चलत् + अनिशम्
3. (क) स्यात् + न + एव
4. (ख) हि + अनन्ताः
5. (ख) बहिः + अन्तः + जगति
6. (क) माम् + अस्मात् + नगरात्
7. (क) क्षणम् + अपि
8. (ख) स्यात् + मे
9. (ख) सम् + गमनम्
10. (क) कुर्यात् + जीवितसहरणम्
11. (क) न + उ
12. (ख) स्यात् + न
13. (क) कज्जल + मलिनम्
14. (क) दुः + वहम्
15. (ख) पुनः + एव
16. (ख) तयोः + अपि
17. (क) हि + अस्ति
18. (ग) विसर्गः यथावत् तिष्ठति (विकल्पेन)
19. (क) वन + देशम् (संयोग)
20. (ख) जीवत् + मरणम्